

Souhrnná teritoriální informace:

Lotyšsko

Velvyslanectví ČR v Rize 11. 5. 2026 14:01

Lotyšsko obnovilo svou nezávislost na SSSR 21. srpna 1991. Je členem OSN (1991), Evropské unie (2004), NATO (2004) či OECD (2016). V roce 2007 se stalo součástí Schengenského prostoru a v roce 2014 přijalo jednotnou evropskou měnu euro. V rámci své zahraniční politiky je velmi aktivní v regionu – vyvíjí velmi úzkou spolupráci s ostatními baltskými zeměmi a severskými státy, v organizacích regionální spolupráce jako jsou Rada států Baltského moře či Seversko-baltská osmička, tzv. NB8.

Po vypuknutí globální ekonomické krize v roce 2008 zaznamenala do té doby relativně stabilní ekonomika dramatický propad, který ovlivňoval vývoj země skoro po celé následující desetiletí. V roce 2019 bylo tempo růstu HDP 2,2 % a na rok 2020 se očekával další růst HDP až 2,6%.

<_o3a_p />

Do vypuknutí pandemie vykazovalo Lotyšsko stabilní hospodářský růst, který byl vyšší než průměr EU. V letech 2013 až 2019 rostl HDP v průměru o 2,7 % ročně. Pandemie však měla na hospodářský vývoj v Lotyšsku významný dopad a v roce 2020 se HDP snížil o 3,5 %. V roce

Základní údaje	
Hlavní město	Riga
Počet obyvatel	1,89 mil.
Jazyk	lotyština
Náboženství	luteránské (24 %), římsko-katolické (18 %), ortodoxní-pravoslavné (15 %)
Státní zřízení	demokratická parlamentní republika v čele s prezidentem voleným parlamentem
Hlava státu	Edgars Rinkēvičs
Hlava vlády	Evika Siliņa
Název měny	euro (EUR)
Cestování	
Časový posun	+1 hodina
Kontakty ZÚ	

2021 se lotyšské hospodářství díky rozsáhlým podpůrným opatřením vlády a fondů EU a zlepšení epidemiologické situace zotavilo a HDP vzrostl o 6,9 %.

<_o3a_p>

Lotyšská ekonomika úspěšně překonala otřesy z předchozích let a v roce 2025 se postupně vrací k růstu. Po prudkém růstu v roce 2021 byl hospodářský vývoj v roce 2022 výrazně ovlivněn ruskou invazí na Ukrajinu. V roce 2023 růst nadále brzdily vysoké ceny, zvyšování úrokových sazeb a geopolitická nejistota, což vedlo k poklesu HDP o 0,9 %. Ačkoli se inflace v roce 2024 stabilizovala, v první polovině 2025 roku ekonomika nadále klesala v důsledku nepříznivého vnějšího prostředí, zatímco ve druhé polovině roku rostla, a celkově se HDP během roku udržel na úrovni předchozího roku. Soukromá spotřeba a vývoz mírně vzrostly. Lotyšská ekonomika po dvou letech stagnace v roce 2025 vzrostla o 2,1 %, a to díky prudkému nárůstu investic a obnovení růstu soukromé spotřeby.

<_o3a_p>

I přes růstové naděje může být Lotyšsko označeno za jednu z nejchudších zemí v Evropě (podle OECD). Je to způsobeno zejména vysokým procentem lidí ohrožených chudobou a jejich neustálým přibýváním a také dlouhodobým úbytkem populace. Zejm. lidé v produktivním věku odcházejí za prací a lepšími životními podmínkami do západní Evropy, případně do USA či Kanady.

Velvyslanec	Martin Vítek
Ekonomický úsek	Veronika Sidó
Konzulární úsek	Veronika Sidó
CzechTrade	Nikola Hrušková
Czechinvest	ne
Ekonomika	2025
Nominální HDP (mld. USD)	47,7
Hospodářský růst (%)	1,71
Inflace (%)	3,81
Nezaměstnanost (%)	6,99

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Název státu: Lotyšská republika – zkráceně Lotyšsko, lotyšsky: Latvijas Republika, zkráceně Latvija, anglicky: Republic of Latvia, zkráceně Latvia, kód země: LV.

Politický systém: demokratická parlamentní republika v čele s prezidentem voleným parlamentem

Lotyšsko se skládá ze čtyř kulturně-historických regionů a hlavního města Riga: Kurzeme (Kurónsko), Latgale (Latgalsko), Zemgale (Zemgalsko) a Vidzeme (Vidzemsko)

Státní hymna: „Dievs, svētī Latviju!“ (Bože, žehnej Lotyšsku!)

Složení vlády (funkční období od 15. 9. 2023):

Prezident: Edgars Rinkēvičs (zvolen 31. 5. 2023, ve funkci od 8. 7. 2023)

Předseda vlády: Evika Siliņa /Nová jednota/

ministři:

Ministr obrany Andris Sprūds /Progresivní/

Ministryně spravedlnosti Inese Libina-Egnere /Nová jednota/

Ministr financí Arvils Ašeradens /Nová jednota/

Ministryně zahraničních věcí Baiba Braže /Nová jednota/

Ministryně školství a vědy Dace Malbārde /Nová jednota/

Ministr dopravy Atis Švinka /Progresivní/

Ministr zdravotnictví Hosams Abu Meri /Nová jednota/

Ministr pro inteligentní správu a regionální rozvoj Raimonds Čudars /Nová jednota/

Ministr vnitra Rihards Kozlovskis /Nová jednota/

Ministr sociálních věcí Reinis Uzulnieks /Svaz zelených a zemědělců/

Ministr zemědělství Armands Krauze /Svaz zelených a zemědělců/

Ministr hospodářství Viktors Valainis /Svaz zelených a zemědělců/

Ministryně kultury Agnese Lāce /Progresivní/

Ministr klimatu a energetiky Kaspars Melnis /Svaz zelených a zemědělců/

Složení vlády a životopisy ministrů jsou na stránce [Úřadu vlády](#)

1.2 Zahraniční politika země

Lotyšsko je od roku 2004 respektovaným členem EU (členem eurozóny je od roku 2014) a NATO a jeho zájmem je tuto pozici dále posilovat. Velmi citlivě vnímá své geopolitické umístění na severovýchodě Evropy a vytrvale usiluje o co největší pozornost především ze strany NATO, resp. USA, Kanady a Velké Británie o dění v tomto regionu. Za nejdůležitější Lotyšsko považuje stálou přítomnost jednotek NATO na svém území. Základna v Adazi nedaleko Rigy je domovem pro mnohonárodní jednotku předsunuté přítomnosti eFP NATO, včetně českého kontingentu.

Důležitou součástí zahraniční politiky Lotyšska je regionální spolupráce, zejména v rámci baltského a severského regionu. Vyvíjí velmi úzkou spolupráci s ostatními baltskými zeměmi a severskými státy, v organizacích regionální spolupráce jako jsou Rada států Baltského moře či Seversko-baltská osmička, tzv. NB8. Dalšími důležitými partnery jsou Německo, Nizozemsko a Velká Británie, kde má početnou diasporu. Z politického, bezpečnostního ale i ekonomického hlediska jsou pro Lotyšsko nejdůležitějšími mimoevropskými partnery USA a Kanada.

Lotyšsko je aktivním členem Iniciativy Trojmoří.

Vztahy mezi Lotyšskem a Ruskem zůstávají napjaté, zejména v souvislosti s válkou na Ukrajině a celkovou bezpečnostní politikou v regionu. Lotyšsko podporuje sankce EU vůči Rusku a posiluje obranná opatření, zatímco diplomatické a hospodářské kontakty mezi zeměmi jsou výrazně omezeny. Vzájemná nedůvěra přetrvává a vyhlídky na zlepšení vztahů v blízké budoucnosti jsou omezené.

Od 1. ledna 2026 začíná Lotyšsko působit v Radě bezpečnosti OSN. Oblastmi, které Lotyšsko v Radě bezpečnosti OSN prosazuje, jsou:

- chránit mezinárodní řád založený na pravidlech v souladu s Chartou OSN, mimo jiné s cílem dosáhnout spravedlivého a trvalého míru na Ukrajině; pokračovat v odhalování ruských zločinů, vyvracet dezinformace agresora a zajistit, aby se pachatelé zodpovídali za své činy;
- prosazování rovnosti žen a mužů, prevence sexuálního násilí v ozbrojených konfliktech, provádění agendy „Ženy, mír a bezpečnost“;
- řešení aktuálních bezpečnostních výzev (hybridní hrozby, kybernetické útoky, bezpečnostní rizika spojená s umělou inteligencí).

1.3 Obyvatelstvo

K 1. 1. 2025 žilo na území Lotyšska 1,850 mil. obyvatel. Lotyšsko dlouhodobě trpí úbytkem populace, což je zapříčiněno zejména dvěma souběžnými jevy – poklesem přirozeného přírůstku a poměrně masivní emigrací. V roce 2014 populační křivka Lotyšska prolomila psychologickou hranici dvou miliónů obyvatel a v posledních letech se počet obyvatel snižuje průměrně o 15 tis ročně.

Velký odliv populace zaznamenala čtyři velká města: Riga, Liepāja, Daugavpils a Rēzekne, nicméně mezi lety 2005 a 2020 se doslova vyliednil lotyšský venkov. Podle šetření Národního pozemkového úřadu lze bezmála 500 lotyšských vesnic považovat fakticky za vymřelé – nikdo v nich nežije a nezbyly v nich žádné obyvatelné domy.

Hlavní etnické skupiny a jejich podíl na celkovém počtu obyvatel:

- 62,2 % Lotyši
- 25,2 % Rusové
- 3,2 % Bělorusové
- 2,2 % Ukrajinci
- 2,1 % Poláci
- 1,2 % Litevci
- 0,43 % Židé
- 3,9 % jiné národnosti

Náboženské vyznání

Od doby reformačního hnutí v 16. století v Lotyšsku převládá náboženství luteránské (24 %). Náboženství římsko-katolické (18 %) je rozšířeno převážně ve východní části země v regionu Latgale, ortodoxní pravoslavné (15 %) pak ve velkých městech. Ostatní náboženství tvoří cca 8 %, 35 % obyvatel je bez náboženského vyznání.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

V roce 2025 překonal hospodářský růst Lotyšska předchozí prognózy. Silný růst zaznamenaly výrobní odvětví, zejména zpracovatelský průmysl a stavebnictví. Na straně výdajů významně přispěl rychlý nárůst investic, kdy se zrychlila realizace projektů financovaných z fondů EU, vzrostly úvěry a investice soukromého sektoru. V první polovině roku 2025 vzrostl HDP v porovnání se stejným obdobím předchozího roku o 1,3 %, což bylo způsobeno především prudkým nárůstem investic. Ministerstvo hospodářství předpokládá, že v roce 2025 se lotyšské hospodářství postupně upevní a HDP vzroste přibližně o 1,6 %, zatímco v roce 2026 by tempo růstu mohlo dosáhnout 2,2 %. Zrychlení hospodářského růstu bude pokračovat i na začátku roku 2026 a celkový růst HDP by měl být v příštím roce rychlejší než v roce 2025. Růst bude i nadále poháněn rostoucími investicemi, oživením vývozu a soukromé spotřebou. Výhled pro vývoz v roce 2026 je obecně příznivý, ale se rychlý růst vývozu neočekává. Růst mezd zvyšuje spotřebu, náklady podniků a stává se hlavním faktorem pohánějícím inflaci. Domácí inflace je udržována také trvale vysokými cenami potravin. Údaje o inflaci překračují červnové prognózy, proto Lotyšská centrální banka zvýšila svou prognózu inflace pro rok 2025 na 3,9%. Inflace by měla v příštích třech letech činit 3–4% (3,2% v roce 2026, 2,9% v roce 2027 a 3,6% v roce 2028).

Veřejné a soukromé investice, které jsou rovněž podporovány rychle rostoucími úvěry, jsou stabilním pilířem ekonomiky. Investice do rozvoje jsou hnací silou změn ve zpracovatelském průmyslu, který zvyšuje svou výrobní kapacitu. S globální nejistotou ohledně dopadu cel a rychlejším oživením vnější poptávky se očekává silnější růst exportu. Výzvou však zůstává rychlý růst mzdových nákladů v Lotyšsku, stejně jako vojenské konflikty a s nimi spojená nejistota ve vnějším prostředí. Výhled pro vývoz v roce 2026 je celkově příznivý, ale neočekává se prudký růst vývozu. V listopadu 2025 Evropská komise zvýšila prognózu růstu ekonomiky EU v roce 2025 o 0,3 procentního bodu na 1,4 %. Současně se prognóza celkového růstu ekonomiky hlavních obchodních partnerů Lotyšska v roce 2025 snížila o 0,3 procentního bodu a růst ve výši 1,5 % je předpokládán pomalejší než v roce 2024.

V roce 2025 vykazuje investiční prostředí v Lotyšsku silný růst, včetně historicky nejvyššího objemu přilákaných investic. Lotyšská agentura pro investice a rozvoj přilákala více než 1 miliardu EUR, přičemž upřednostnila investice do znalostně intenzivní bioekonomiky (460 mil. EUR), inteligentní energetiky (428 mil. EUR), výroby (34 mil. EUR) a digitalizace (21 mil. EUR).

Podle prognózy ministerstva hospodářství by růst HDP mohl v roce 2026 dosáhnout nejméně 2,5–3 %, přičemž by se zvýšil objem investic a hospodářská aktivita, snížilo by se geopolitické napětí a rychleji by se zotavila zahraniční poptávka.

Ukazatel	2023	2024	2025	2026	2027
Růst HDP (%)	-0,94	-0,05	1,71	1,7	1,89
HDP/obyv. (USD/PPP)	42815,24	43426,08	45872,47	48485,73	50902,51
Inflace (%)	9,06	1,35	3,81	2,5	2,38
Nezaměstnanost (%)	6,51	6,93	6,99	7	6,7
Export zboží (mld. USD)	20,53	20,39	21,61	22,91	23,81
Import zboží (mld. USD)	24,55	23,47	25,58	26,86	27,75
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-3,95	-3,26	-4,15	-4,14	-4,14
Průmyslová produkce (% změna)	-5,94	-2,39	0,33	3,57	2,45
Populace (mil.)	1,88	1,87	1,85	1,84	1,82
Konkurenceschopnost	54,7	59,13	67,03	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Po překonání globální krize v letech 2007–2008 se lotyšská ekonomika vyznačovala relativně vysokým deficitem běžného účtu platební bilance, který se pro ni stal spolu s vysokou inflací jedním z hlavních rizik hospodářského vývoje. Největší vliv na růst negativního salda platební bilance mělo rostoucí pasivum v zahraničním obchodu zbožím (zejména nevýrazný lotyšský export na jedné straně a rostoucí poptávka uspokojovaná převážně importem, rovněž rostoucím, na straně druhé).

V případě Lotyšska to znamenalo, že před další hlubokou krizí, tentokrát spojenou s pandemií covidu-19 a následně s důsledky válečného konfliktu na Ukrajině, byla většina zahraničních půjček použita především na financování domácích investic a podporu domácí spotřeby (výstavba nových nákupních center apod.)

Z makroekonomického hlediska byl vysoký deficit běžného účtu platební bilance způsoben několika faktory:

- 1 rychle rostoucí zadluženosti
- 1 zahraniční kapitál nebyl použit na investice do výroby, ale byl směřován zejména na trh nemovitostí
- 1 zboží na export bylo většinou zboží s nízkou přidanou hodnotou
- 1 lotyšský průmysl závisel a dosud závisí na importu velkého objemu polotovarů

Za 20 let se státní dluh Lotyšska ztrojnásobil a v roce 2025 dosáhl přibližně 48 % HDP. Dluh na obyvatele činil ve třetím čtvrtletí roku 2025 10,2 tisíce EUR. Státní dluh je stále citlivější na nepříznivé makroekonomické scénáře. Růst dluhu byl způsoben dvěma závažnými krizemi – globální finanční krizí (2008–2010) a pandemií COVID-19 (2020–2021). Během poslední krize zvýšily země, včetně Lotyšska, výrazně výdaje na podporu domácností a podniků. Očekává se, že dluh dosáhne v roce 2025 49 % HDP a v následujících letech se bude rychle zvyšovat, přičemž v roce 2026 by měl dosáhnout 51 % HDP a v letech 2027 a 2028 - 55 % HDP.

Státní rozpočet Lotyšska na rok 2025 se zaměřoval na posílení bezpečnosti, hospodářský růst a konkurenceschopnost, přičemž upřednostňuje financování obrany, vnitřních věcí a zdravotnictví. Rozpočet byl zaměřen se na udržitelný rozvoj a účinné využívání finančních zdrojů.

Veřejné finance	2025
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-3,03
Veřejný dluh (% HDP)	47,55
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,29
Daně	2026
PO	N/A
FO	N/A
DPH	N/A

2.3 Bankovní systém

V současné době působí v Lotyšsku celkem 14 bank.

Přibližně dvě třetiny bankovního kapitálu v Lotyšsku připadají na zahraniční vlastníky, vedou mezi nimi severské bankovní domy. Centrální národní bankou je „Latvijas Banka“ (Bank of Latvia), nezávislá finanční instituce. Uplatňuje konzervativní monetární politiku k zajištění stabilního a předvídatelného prostředí v zemi. Její manévrovací prostor je ovšem limitován známými skutečnostmi, zejména zapojením Lotyšska do EMU.

Kontakt: Latvijas Banka
K. Valdemāra iela 2a, Rīga LV-1050, Latvija/Latvia
Tel.: 00371-7-022300
Fax: 7-022420
Web: www.bank.lv

Lotyšské měnové finanční instituce (MFI), především banky, dosáhly v roce 2025 zisku 379,634 milionu EUR, což je o 33,3% méně než v roce 2024.

Snahou lotyšského státu je stále snížení podílu zahraničních nerezidentních vkladů v lotyšských bankách po kolapsu jedné z největších bank v zemi, banky ABLV (začátkem roku 2018 banka již nebyla schopna odolávat obviněním z toho, že kryje praní špinavých peněz, a čelila podezření na zapojení do korupce a provádění nezákonných finančních transakcí týkajících se zejm. Ruska, Ukrajiny i Severní Koreje). Lotyšská republika přijala zákon o předcházení praní špinavých peněz a financování terorismu s cílem omezit rizikové finanční operace v lotyšském finančním sektoru. Podrobnější informace je možné získat na níže uvedených kontaktech [Asociace lotyšských komerčních bank](#) nebo [Komise pro finanční a kapitálový trh \(FKTK\)](#).

2.4 Daňový systém

Základní principy a pravidla daňové politiky v Lotyšsku jsou uvedeny v „Zákonu o daních a poplatcích“, který vstoupil v platnost v únoru 1995. Po vstupu Lotyšska do EU odpovídá daňový systém standardům EU a doporučením mezinárodních finančních organizací. Zákon o daních a poplatcích z roku 1995 se průběžně novelizuje; správou daní se zabývají Státní finanční úřad a Státní fond sociálního pojištění a městské samosprávy.

Vzhledem k častým změnám a poměrně složitému daňovému systému v Lotyšsku se doporučuje v případě potřeby vyhledat aktuální informace na webových stránkách lotyšského ministerstva financí (rubrika Taxes).

Formuláře pro DPH jsou k dispozici na webových stránkách Státní daňové služby.

K daním odváděným centrálně patří (uvedeny jsou pouze základní sazby):

- daň z příjmu fyzických osob – progresivní daň podle výše ročního příjmu (sazba 25,5% – 33%) + od roku 2025 se zavádí dodatečná sazba daně z příjmu fyzických osob ve výši 3 % pro příjmy nad 200 000 EUR ročně
- daň z mikropodniků: 25%
- daň z příjmu společností: 20% ze základu daně (3% - 20% pro nerezidenty)
- daň z nemovitostí: sazbu daně v rozmezí od 0,2 do 3% katastrální hodnoty nemovitosti stanoví obec
- daň z přidané hodnoty: 5 – 21% podle druhu zboží
- spotřební daň – procentuálně z hodnoty zboží nebo sazby za jednotku – přehled sazeb za jednotlivé produkty lze najít na stránce Státní daňové služby (viz výše)
- clo – jednotné clo EU
- daň z přírodních zdrojů podle druhu zdrojů
- daň z loterií a hazardních her: 10% – 15% z prodeje lístků (loterie) a podle druhu hazardních her
- sociální daň: 34,09% (z nich 23,59% odvádí zaměstnavatel, 10,50% zaměstnanec)
- provozní daň z vozidla – podle typu vozidla a jeho technických parametrů
- daň z firemních vozidel – sazba stanovena podle objemu motoru
- daň z elektřiny: 1,01 EUR/MWh
- solidární daň: 25%
- daň z dotované elektřiny: 5% – 15%
- od 1. ledna 2025 solidární příspěvek (daň z nadměrného zisku) pro úvěrové instituce (banky), který je splatný jako čtvrtletní zálohy v letech 2025, 2026 a 2027 (cílem příspěvku je posílit národní bezpečnost)

Podrobně k jednotlivým daním na webu State Revenue Service.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Vzájemný česko-lotyšský obchod se zbožím tvoří množství položek napříč prakticky všemi sektory našich ekonomik. „Vlajkovými“ výrobky z ČR dopravní prostředky a kolejová vozidla – osobní vozy, trolejbusy a tramvaje, dokončovaná zakázka elektrických vlaků aj. Kromě této stále lze ale hlavně v posledních letech pozorovat značné proměny ve zbožové náplni vývozu i dovozu; v obchodu se stále výrazněji prosazují tzv. nové obory, inovativní technologie.

	2021	2022	2023	2024	2025
Import z ČR (mld. CZK)	9,23	9,23	11,13	12,04	8,68
Export do ČR (mld. CZK)	2,94	3,46	3,33	3,35	4,04
Saldo s ČR (mld. CZK)	6,29	5,77	7,8	8,69	4,64

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
752	Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	561	6,8 %
542	Léčiva (vč. léčiv veterinárních)	483	5,9 %
764	Zařízení telekomunikační, příslušenství přístrojů pro záznam, reprodukci zvuku, obrazu	432	5,3 %
553	Voňavky, přípravky kosmetické a toaletní (bez mýdel)	350	4,3 %
772	Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	345	4,2 %

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
025	Vejce a žloutky čerstvé, sušené aj. konzerv., bílek vaječný	632	17,9 %
542	Léčiva (vč. léčiv veterinárních)	317	9,0 %
322	Brikety, uhlí hnědé, rašelina	281	7,9 %
764	Zařízení telekomunikační, příslušenství přístrojů pro záznam, reprodukci zvuku, obrazu	188	5,3 %
634	Dýhy, překližky, desky třískové aj. dřevo opracované	174	4,9 %

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Nejvýznamnějšími obchodními partnery v rámci EU jsou pro Lotyšsko Litva, Polsko, Německo, Spojené království a Švédsko (podíl činil 47,4 % celkové hodnoty vývozu. V roce 2025 byly největšími dovozními partnery Litva, Německo, Polsko, Estonsko a Finsko (podíl činil 58,4 % celkové hodnoty dovozu).

	2021	2022	2023	2024	2025
Import z EU (mil. EUR)	15150,3	21953,9	20476,2	18115,6	19528,8
Export do EU (mil. EUR)	11234,7	15047	13316,2	13172,4	13760
Saldo s EU (mil. EUR)	-3915,5	-6906,9	-7160	-4943,2	-5768,8

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Ze zemí mimo EU je Velká Británie významným partnerem pro lotyšský export, dále pak USA a Kanada (do války na Ukrajině a zavedením sankcí byl zastaven obchod s Ruskem, které ještě do roku 2022 figurovalo na předních příčkách).

	2021	2022	2023	2024	2025
Import ze zemí mimo EU (mil. USD)	5973,37	6005,51	4644,93	4245,23	5191,99
Export do zemí mimo EU (mil. USD)	6977,93	7606,94	7056,29	6826,05	7531,54
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. USD)	1004,56	1601,43	2411,36	2580,82	2339,55

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

V pobaltských státech byly toky přímých zahraničních investic (PZI) v posledních třech letech celkově 1,6krát vyšší než v letech 2017–2019 před pandemií COVID-19. V první polovině roku 2025 však byly záporné a dosáhly téměř -0,95 miliardy EUR (-1,3 % HDP), což bylo způsobeno především odlivem PZI z ekonomik Estonska a Lotyšska. V letech 2021–2024 se toky PZI do lotyšské ekonomiky pohybovaly v průměru mezi 3,3 % a 8,7 % HDP a celkově byly 2krát vyšší než v letech před pandemií (2017–2019).<_o3a_p />

V prvních devíti měsících roku 2025 byly toky PZI v Lotyšsku záporné, což odráží odliv zahraničního kapitálu ve výši 1,6 % HDP. V ekonomice Lotyšska se každoročně zvyšuje objem akumulovaných PZI. Na konci září 2025 dosáhly akumulované PZI 26,5 mld. EUR (63 % HDP). Ve srovnání s koncem roku 2024 se zvýšily o 1,1 %, což bylo způsobeno především nárůstem investic v energetice, jakož i v odvětví obchodu a finančních služeb. Geopolitická struktura akumulovaných PZI je poměrně stabilní. Dominují v ní investice podniků z členských států EU, které na konci září 2025 tvořily 85,5 % celkových akumulovaných PZI v lotyšské ekonomice.<_o3a_p />

Největším investorem v lotyšské ekonomice je Švédsko. Kumulované investice jeho podniků se od roku 2020 zvýšily 2,8krát a na konci září 2025 činily 28,4 % všech kumulovaných PZI. Významné jsou také investice podniků z Estonska (14,2 %), Litvy (9,7 %), Německa (6,0 %), Nizozemska (5,2 %), Kypru (4,7 %), Dánska (4,0 %) a Lucemburska (3,8 %).<_o3a_p />

Zavedení sankcí proti Rusku ovlivnilo investice ruských podnikatelů do lotyšské ekonomiky. Na konci září 2025 byly přímé kumulované investice Ruska o téměř 55 % nižší než na konci roku 2021. Je však třeba poznamenat, že Rusko je devátou největší zemí investující do lotyšské ekonomiky z hlediska kumulovaných PZI.<_o3a_p />

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Lotyšsko je od roku 2004 členem EU.

Smlouvy s ČR

Bilaterální vztahy mezi Českou republikou a Lotyšskou republikou jsou velmi dobré, mezi oběma zeměmi neexistují otevřené problémy. Naopak mají mnoho společných zájmů, které prosazují v rámci členství v EU a NATO.

- Dohoda o ochraně a podpoře investic – 25. 10. 1994 (a navazující dohody) – stále platná
- Smlouva mezi ČR a LR o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku (25. 10. 1999, Riga)
- Dohoda mezi vládou ČR a vládou LR o mezinárodní silniční dopravě (29. 5. 1996)
- Dohoda mezi vládou ČR a vládou LR o letecké dopravě (11. 5. 1999)
- Ujednání mezi Ministerstvem obrany ČR a Ministerstvem obrany LR o výměně informací a spolupráci v oblasti obranného výzkumu a vývoje (31. 3. 1999, Praha)
- Dohoda MO ČR a LR o průmyslové spolupráci v oblasti obrany (21. 6. 2000, Riga)
- Dohoda mezi Ministerstvem pro místní rozvoj ČR a Ministerstvem pro ochranu životního prostředí a místní rozvoj LR o spolupráci v oblasti turistiky (11. 5. 2001, Riga)
- Ujednání mezi MŠMT ČR a Ministerstvem vzdělávání a vědy LR na období 2012–2015 o vzájemné spolupráci (31. 1. 2012, Riga) – pozn.: dohoda trvá; na další období by měl být uzavřen nový prováděcí protokol
- Dohoda mezi vládou ČR a vládou LR o spolupráci v boji proti terorismu, nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami a organizovanému zločinu (14. 11. 2000)
- Dohoda mezi vládou ČR a vládou LR o vzájemné ochraně utajovaných skutečností (16. 10. 2000)
- Dohoda mezi MZe ČR a Ministerstvem zemědělství LR o spolupráci v oblasti zemědělství (1. 11. 1999)
- Dohoda mezi Ministerstvem obrany ČR a Ministerstvem obrany LR o spolupráci v oblasti obrany a vojenských vztahů (23. 10. 2009)
- Ujednání mezi Ministerstvem obrany ČR a Ministerstvem obrany LR o spolupráci v oblasti vojenské geografie (7. 12. 2006)
- Ujednání mezi Ministerstvem obrany ČR a Ministerstvem obrany LR o ochraně utajovaných vojenských skutečností (10. 5. 1999)
- Dohoda mezi vládou ČR a vládou LR o spolupráci v oblasti kultury (10. 5. 1999)

3.4 Rozvojová spolupráce

Česká republika a Lotyšsko jako členské země EU si až na výjimky navzájem neposkytují rozvojovou či humanitární pomoc. Zmiňované výjimky vznikají pouze při mimořádných událostech. V roce 2021 se jednalo např. humanitární pomoc v podobě jednorázového daru v době pandemie covidu-19.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Dopravní infrastruktura

Dopravní sektor v Lotyšsku zůstává strategicky významný, avšak v roce 2026 je jeho rozvoj silně podmíněn bezpečnostními prioritami státu a tlakem na veřejné finance. Státní rozpočet na rok 2026 počítá s výdaji 17,9 mld. EUR a mezi hlavní priority řadí především bezpečnost; zároveň vláda předpokládá pokračování hospodářského růstu a zvýšené investice do ekonomické aktivity. V dopravě tak nadále dominují projekty s bezpečnostním, logistickým a evropským integračním dopadem.

Příležitosti pro české firmy se koncentrují zejména do železniční infrastruktury, signalizace, zabezpečovacích a komunikačních systémů, kolejových vozidel a jejich servisu, mostních a silničních staveb, ITS systémů, vybavení přístavů a cargo terminálů, jakož i do elektromobility a nabíjecí infrastruktury.

► ICT, elektrotechnika a kyberbezpečnost

ICT patří k nejperspektivnějším lotyšským odvětvím. Podle investičních materiálů země se sektor podílí přibližně 6 % na HDP a zaměstnává kolem 40 tis. osob, zatímco oficiální statistický kalendář potvrzuje pravidelné sledování podílu ICT na přidané hodnotě i podnikových ukazatelů sektoru. V makroekonomickém scénáři vlády na období 2025–2029 byly informační a komunikační služby navíc zařazeny mezi tahouny obnoveného růstu.

Atraktivita sektoru je v roce 2026 jednoznačně rostoucí. Tento závěr plyne z kombinace vládní poptávky po digitalizaci, zvýšeného významu kyberbezpečnosti a rychlého rozvoje AI aplikací ve veřejném i soukromém sektoru.

<_o3a_p />

► Energetika

Energetika je v roce 2026 jedním z nejvýznamnějších a nejrychleji rostoucích sektorů z hlediska investičních příležitostí. Klíčovým milníkem byla synchronizace elektrických soustav Lotyšska, Estonska a Litvy s kontinentální Evropou dne 9. února 2025, čímž se výrazně posílila energetická bezpečnost a nezávislost regionu.

Zásadní strategický rámec představuje Latvian Energy Strategy 2025–2050. Ta předpokládá, že Lotyšsko do roku 2050 zvýší výrobu elektřiny na 25 TWh při spotřebě 19 TWh a že k naplnění cílů bude potřebovat veřejné i soukromé investice v celkové výši 34,4 mld. EUR. Strategie zároveň počítá s rozsáhlým rozvojem větrných a solárních zdrojů, elektrifikací dopravy, energetickou účinností budov a digitalizací soustav. <_o3a_p />

Atraktivita sektoru je silně rostoucí, protože vláda jednoznačně podporuje nové kapacity a zahraniční investory.

► Obranný a bezpečnostní sektor

Obranný sektor je v roce 2026 nejrychleji rostoucím odvětvím z hlediska veřejných výdajů a politické priority. Oficiální obranný rozpočet Lotyšska pro rok 2026 činí 2,16 mld. EUR, tedy 4,91 % HDP, s deklarovaným pokračováním směrem k 5 % HDP. Ministerstvo obrany zároveň uvádí ambici vybudovat národní obranný sektor, který by do roku 2028 přispíval 3 % HDP lotyšské ekonomiky.

Atraktivita sektoru je velmi silně rostoucí. Příležitosti pro české firmy se týkají pozemní techniky, muničních a pyrotechnických technologií, balistické ochrany, senzory, ISR, dronů a antidronových systémů, vojenské mobility, ženíjní techniky, výcvikových a simulačních systémů, C2/C4ISR a kyberobran. Zvláštní potenciál mají i společné projekty v oblasti dual-use a testování technologií

► Zdravotnictví a farmacie

Zdravotnictví patří mezi finančně nejvýznamnější veřejné sektory. Podle ministerstva financí je v rozpočtu na rok 2026 pro zdravotnictví vyčleněno 1,91 mld. EUR, což odpovídá 10,6 % celkových výdajů; oproti roku 2025 financování roste o 27,9 mil. EUR. Vedle toho rozpočet počítá s dodatečnými prostředky na dostupnost péče, mateřské a dětské zdraví, paliativní péči a dlouhodobou péči.

Atraktivita sektoru je rostoucí, a to zejména v části farmacie, biotechnologií, zdravotnických technologií, digital health a výzkumné spolupráce.

Příležitosti pro české firmy jsou v nemocničních technologiích, laboratorním vybavení, digital health, e-health, telemedicině,

výrobě a distribuci léčiv, contract manufacturing, klinickém výzkumu, biotechnologiích a specializovaných terapeutických řešeních. Zvláště perspektivní je i oblast bakteriofágové terapie, precision medicine a aplikací AI ve zdravotnictví.

► **Výzkum, vývoj, inovace a vzdělávání**

Sektor výzkumu, inovací a vzdělávání je v roce 2026 jednou z mála oblastí, které vláda výslovně staví mezi rozpočtové priority. Ministerstvo financí uvádí, že vzdělávání získá v roce 2026 celkem 1,35 mld. EUR, tedy 7,5 % celkových výdajů státu; návrh rozpočtu současně obsahoval 45 mil. EUR na nový model financování škol „Program at School“.

Atraktivita sektoru je středně až výrazně rostoucí. Vláda sice kvůli fiskálním omezením nemůže navyšovat podporu plošně, ale kombinace rozpočtové priority vzdělávání, evropských fondů, applied research programů a důrazu na národní bezpečnost a dual-use výzkum zvyšuje atraktivitu pro kvalitní technologické partnery.

Mapa oborových příležitostí

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Lotyšsko je zemí EU, nepříliš vzdálenou od ČR. Obchodní zvyky jsou tedy velmi podobné těm v ČR, nicméně v jednání lze najít kulturní rozdíly.

4.2 Oslovení

Jak oslovit obchodní partnery?

V Lotyšsku se oslovuje v písemné formě „Vážený pane/vážená paní“ (s uvedením příjmení nebo funkce osoby – „vážený pane řediteli“). Akademické tituly se používají spíše zřídka. V ústní formě se oslovuje pane Nováku, paní Nováková, nicméně nebuďte překvapeni, pokud vás místní partner začne od počátku oslovovat křestním jménem (s vykáním), případně vám i tykat. Přizpůsobte se mu.

4.3 Obchodní schůzka

Obchodní schůzka se domlouvá většinou předem telefonicky či e-mailem, s několikadenním předstihem. Schůzky probíhají v kanceláři nebo v restauraci. Sjednávají se v časovém rozmezí 10:00–11:30 pro ranní schůzku, pracovní setkání v restauraci na oběd bývá většinou na 13:00. Odpolední schůzka bývá většinou v rozmezí 14:00–17:00. Večerní schůzky nejsou moc obvyklé.

Témata ke schůzkám jsou většinou předem daná, alespoň rámcově. Při prvním setkání si partneři většinou vymění vizitky, předávání dárků není běžné. Pokud je schůzka formální a probíhá v kanceláři, nabízí se obvykle voda, káva nebo čaj, bez dalšího občerstvení. V případě méně formálních schůzek je možné, že bude nabízeno i menší občerstvení. Pozor – neochutnat vůbec nic z nabízeného bude urážkou pro hostitele.

Schůzky probíhají většinou celoročně, „hluché“ bývá období kolem Velikonoc (týden před a týden po), období květnových svátků (1.–8. 5. – pozn.: 4.5. je v Lotyšsku státní svátek) a žádná obchodní jednání si neplánujte též na poslední červnový týden, kdy se slaví svátky letního slunovratu (23. 6. Ligo a 24. 6. Jānis). V období letních prázdnin je režim také volnější. Lotyšsko slaví 18. 11. svůj hlavní státní svátek, který je oslavou vzniku Lotyšska a konají se různé kulturní akce i vojenské přehlídky. Během adventu a Vánoc je také volněji – až do 7. 1., kdy se slaví pravoslavné Vánoce.

Lotyšští obchodníci jsou poměrně pragmatičtí, zpravidla neztrácejí čas s obchodní nabídkou, která pro ně není příliš zajímavá. Na druhé straně „obchodní námluvy“ s potenciálním obchodním partnerem budou trvat déle než v ČR – je třeba vytvořit osobní vazbu. Partneři z Pobaltí mohou však být při prvním kontaktu uzavřenější (platí zejm. pro Lotyšsko – na druhou stranu příslušníci ruské menšiny mohou působit vřeleji).

Na schůzku přijdou připravení, mají znalosti o teritoriu (Lotyši mají obvykle větší znalost o ČR než Češi o Lotyšsku) a mají většinou připravené návrhy na jednotlivé možnosti řešení. Očekávají interakci a stejný přístup od české strany.

Očekává se dochvilnost, přijít včas je samozřejmostí. Schůzka většinou trvá cca hodinu, během pracovního oběda se počítá s rozmezím do 1,5 hodiny. Emoce obvykle nehrají téměř žádnou roli, Čechům se mohou lotyšští partneři zdát při prvním setkání uzavření. Výraznější projev bude patrnější při jednání s rusky mluvícími partnery.

V rámci Lotyšska nejsou velké regionální rozdíly. Lotyši jsou obecně hrdí na svůj původ, a to i v rámci lotyšských regionů (viz kulturně-historické regiony v kapitole 1.1). V obchodním jednání je tedy „plusovým bodem“ znát alespoň obecnou charakteristiku regionů. Ve východních regionech je pravděpodobnější, že jazyk bude ruština.

Alkohol není nabízen téměř nikdy při prvním setkání (na druhém či dalším jednání už alkohol vyloučen není). Lotyši jsou velmi hrdí na Riga Balzams, místní likér, který se může i při obchodním jednání objevit jako ukázka místní kultury. Při pracovních obědech je možné, že Vám hostitel nabídne skleničku vína nebo piva k jídlu.

Lotyšští obchodníci se na jednání oblékají podobně jako v ČR. Očekává se oblek či kostým. Lotyšští obchodníci a ostatní partneři dbají na pečlivost v oblékání a celkové úpravě.

V případě větších firem a firem s rusky mluvícím managementem je doporučeno, aby se jednání účastnil výše postavený manažer z české firmy (obchodní ředitel, regionální ředitel apod.). Určitá část obyvatelstva je stále hodně statusově orientovaná, přičemž vyšší status obvykle přichází s věkem.

Hlavním místem pracovních jednání jsou kanceláře, případně restaurace.

4.4 Komunikace

Zpočátku se často komunikuje e-mailem a telefonicky, nejlépe ale získáte důvěru partnera i důležité informace při osobním jednání. Reakce na e-mail se očekává do 2–3 hodin, nejpozději hned příští den. Lotyši bývají překvapení tím, jak pomalu Češi reagují na e-maily.

Buďte připraveni na to, kdo bude vaším partnerem. Pokud to bude etnický Lotyš, často si vystačí s angličtinou, ale může se stát, že starší generace bude mít s angličtinou problém a v tom případě se lze domluvit na ruštině. Pokud schůzku povede představitel ruskojazyčné menšiny, jednání proběhne pravděpodobně v ruštině. Mít tlumočníka není zcela běžné – může být vnímán jako „třetí osoba“. Pokud je jeho přítomnost opravdu nezbytná, je nutné se na ní domluvit předem.

Společnost je spíše uzavřená a konzervativní, nedoporučuje se mluvit o tématech, spojených s penězi, náboženstvím, sexuální orientací, politice, situaci kolem covidu-19 (jen něco opravdu neutrálního jako „dnešní složitá situace“), neočekávají se ani otázky o rodině. Pokud bude partner chtít o něčem z výše uvedeného sám hovořit, lze konverzaci podpořit a rozvíjet. „Ice-breaker“ témata jsou naopak lotyšské přírodní krásy nebo třeba lotyšské „národní zájmy“: houbaření, rybaření, zahrádkaření, společným tématem Čechů a Lotyšů může být téma lední hokej, který je v Lotyšsku stejně populárním sportem jako v ČR.

4.5 Doporučení

Pro navázání dlouhodobého obchodního partnerství je nutné osobní (i opakované) setkání se zástupci firem. V Lotyšsku děláte business s osobou, ne s firmou. Na jednání přijďte důkladně připraveni, získáte tak důvěru hned na první schůzce. Očekává se precizní prezentace (v „severském“, tj. moderním stylu). Buďte připraveni na to, že co se během jednání dohodne, s tím se počítá – pozor na plané sliby, mohly by pokazit výsledek obchodu. Velkou výhodou je nalezení obchodního partnera, který zná místní prostředí. Je třeba počítat s přetrvávajícími byrokratickými omezeními a návyky.

4.6 Státní svátky

- 1. ledna Nový rok
- březen – duben Velikonoce
- 1. května Svátek práce
- 4. května Deklarace nezávislosti Lotyšska – státní svátek
- 23.–24. června svátky letního slunovratu
- 18. listopadu Den nezávislosti Lotyšska – hlavní státní svátek
- 24.–26. prosince Vánoce
- 31. prosince Silvestr

Pozn.: v Lotyšsku jsou uvedené svátky dny pracovního volna. Pokud vyjde svátek na víkend, je dnem pracovního volna následující pondělí. Pokud je svátek ve všední den, může být vyhlášeno tzv. „přemostění“ (aby vznikl dlouhý víkend) a náhradním pracovním dnem je následující sobota.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

V Lotyšsku platí obchodní právo, které odpovídá předpisům EU.

Hlavním kanálem pro prodej jsou velkoobchodní firmy, prodejní řetězce a obchodní domy, kterých v poslední době rychle přibývá zejména v Rize i jiných větších městech. Využití místních zástupců je jednou z nejefektivnějších cest k úspěchu, což potvrzují i zkušenosti českých firem působících na lotyšském trhu. Místní zástupce, na rozdíl od zahraničního podnikatele, zná dobře zdejší prostředí. Mnohdy navíc disponuje kontakty na země regionu, což může být výhodou vzhledem k tomu, že Lotyšsko je relativně malým trhem a napojení na další regionální spotřební řetězce je logické. Při vybírání místního zástupce je ovšem třeba postupovat obezřetně a neukvapovat se s udělováním exkluzivního zastupování před důkladným prozkoumáním místního trhu. Je také třeba se zástupcem udržovat aktivní kontakt a sledovat jeho obchodní výsledky.

Celní a devizové předpisy

Lotyšsko je součástí schengenského prostoru a nejsou tedy zavedeny kontroly na hranicích. V hraničním pásmu však operuje pohraniční policie, která může provést kontrolu kteréhokoliv projíždějícího vozidla. Probíhá spolupráce policejních orgánů a je umožněno působení národní policie i v teritoriu jiné země Schengenu. Vzhledem k členství ČR a Lotyšska v EU je dovoz veškerého zboží neomezený, pohraniční policie si pouze vyhrazuje právo kontrolovat kohokoliv při vstupu do země při důvodném podezření na pašování zbraní, drog či nebezpečného materiálu. V platnosti zůstávají omezení týkající se vývozu alkoholu a cigaret. Přes hranice se nesmí vozit hotovost v objemu vyšším než 10 000 EUR. Při převozu zvířat z jiné členské země EU je nutné mít pro každé zvíře evropský pas zvířete v zájmovém chovu. Do Lotyšska se nesmí bez povolení dovážet zbraně, munice, výbušniny a chemikálie, narkotika a psychotropní látky, pornografické materiály a čistý líh.

Podrobněji viz: [MZV ČR – Informace na cesty](#)

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Založit novou společnost z právního hlediska není problém. Tento úkon lze zadat specializovaným advokátním kancelářím či je možno využít služeb a informací [Hospodářské komory](#) a [Lotyšské rozvojové agentury LIAA](#).

Každá firma (pobočka i zastoupení) podnikající v Lotyšsku musí být registrovaná v Registru firem, činnost nezaregistrovaných firem je zakázána. Pro zahájení registrace je nutno složit registrační poplatek. Teprve po zaregistrování má firma plnou právní moc a statut. Oficiálně musí být odpověď na žádost o registraci poskytnuta do 30 dnů od podání žádosti, v praxi je však běžná lhůta vyřízení 14 dní. Jestliže do 30 dnů firma neobdrží zamítavou odpověď, může se považovat za zaregistrovanou. V případě odmítnutí je možno se odvolat k soudu.

Nejběžnějším typem společnosti je společnost s ručením omezeným. Druhou nejčastěji přihlášenou formou podnikání je živnostenské oprávnění.

Vzhledem k velmi jednoduchému daňovému právu v Lotyšsku odpadá mnoho byrokratických překážek a též investice s relativně nízkou kapitalizací mohou být profitující. Pro založení firmy v Lotyšsku musí být splněny následující primární předpoklady: adresa firmy v Lotyšsku; vedoucí kanceláře – občan EU, musí mít však adresu pobytu v Lotyšsku; na daňovém úřadě musí být přiděleno mezinárodní daňové číslo. Firma může mít i 100% podíl zahraničního kapitálu.

Pro zaregistrování společnosti s ručením omezeným je nutno předkládat řadu dokumentů – doporučujeme spolupracovat s místním právním zástupcem. Pozn.: Všechny zahraniční dokumenty musí být notářsky ověřeny a legalizovány apostilou, kterou uděluje MZV ČR (nikoliv ZÚ). Dokumenty musí být v lotyšském jazyce či s ověřeným překladem.

Další formy registrovaných společností:

- o stálé zastoupení sloužící ke komerčním účelům;
- o stálé zastoupení k nekomerčním účelům.

5.3 Marketing a komunikace

Osvědčenou formou propagace jsou reklamy v televizi a rozhlas, inzerce v denním a odborném tisku, na internetu, i využívání billboardů a reklamních ploch. Vhodnou formou propagace je účast na místních veletrzích a výstavách (např. největší veletrhy Riga Food, Tech-Industry, workshopy a konference, případně semináře pořádané ZÚ nebo ZK CzechTrade). Je možné i výhodně vstupovat na trh společně v rámci skupiny firem předkládajících komplexní nabídku – v rámci tzv. aliancí. Při pronikání na trh se doporučuje využívat zkušeností na trhu již působících firem a komplexních služeb reklamních a propagačních agentur, kterých je na lotyšském reklamním trhu již dostatek.

Stejně tak lze využít placených služeb ZK CzechTrade.

Po dohodě se ZÚ je možné rovněž zprostředkovat reklamu během akcí prezentujících českou kulturu. Základní propagaci může sloužit i využití oficiálních periodik Lotyšské investiční a rozvojové agentury (LIAA) a Lotyšské obchodní a průmyslové komory a periodika některých dalších institucí.

Některé společnosti, zvláště start-upy nebo firmy mířící na mladé generace, se úspěšně prezentují na sociálních sítích (Facebook, Twitter, Instagram a další). Tyto platformy, zvláště pokud jsou aktivní, mohou být i jistými referencemi s velkým dosahem.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Tato oblast je regulována celou řadou zákonů. Legislativa po vstupu Lotyšska do EU převzala pro oblast ochrany duševního vlastnictví evropské standardy. Základem je Zákon o autorských právech, který byl schválen v lotyšském parlamentu v dubnu 2000 a vstoupil v platnost v květnu 2000.

Dalšími legislativními akty v této oblasti jsou Zákon o ochranných známkách a Zákon o průmyslových patentech. Kromě toho v Lotyšsku existují tzv. vedlejší práva – práva interpretů, producentů zvukových záznamů (fonogramů) a filmů a práva rozhlasových organizací.

Od roku 2006 funguje Rada pro intelektuální (duševní) vlastnictví, jejímž úkolem je vytváření strategie a politiky v oblasti duševního vlastnictví v Lotyšsku, vypracování plánů, doporučení a ochrana práv duševního vlastnictví. Zasedání Rady řídí předseda vlády; členy Rady jsou dále ministři spravedlnosti, kultury, zemědělství, ekonomiky, školství a vědy, vnitra, financí; dále generální prokurátor a zástupce vysokého školství. Schůze Rady se konají minimálně 2x ročně. Pro zajištění průběžné agendy byl zřízen sekretariát Rady a vytvořena skupina stálých expertů složená ze zástupců státních institucí a nevládních organizací, úkolem skupiny je projednávat problémy spojené s oblastí duševního vlastnictví. Případy porušování práv duševního vlastnictví řeší na základě meziinstitucionálních smluv.

5.5 Trh veřejných zakázek

Trh veřejných zakázek je v Lotyšsku upraven Zákonem o veřejných zakázkách. Zadávání veřejných zakázek zastřešuje Úřad veřejných zakázek (Iepirkumu Uzraudzības Birojs) O zakázkách informuje především denní tisk, pravidelně jsou zveřejňovány v oficiálním lotyšském věstníku Latvijas Vēstnesis a otiskována v Official Journal of the European Union (oficiální periodikum EU).

Všechna výběrová řízení jsou rovněž zveřejňována na internetu na adresách:

- o Procurement Agency
- o Elektronisko Iepirkumu Sistēma – přehled a podmínky veřejných zakázek
- o International Journal of EU
- o Ministry of the Environmental Protection and Regional Development

Na financování vypsaných tendrů se často podílejí mezinárodní banky (IBRD, EBRD), IMF či je využíváno podpůrných programů EU (Kohezní fond aj.).

Dosavadní zkušenosti českých podnikatelských subjektů ukazují, že je možno vyhrát tendr i samostatně (Škoda Electric, Škoda Vagonka), jindy je výhodnější účast prostřednictvím zastoupení; doporučuje se však i spojit se s lotyšským partnerem, který má výhodu při přípravě tendru – má lepší a „správné“ kontakty a zná lépe místní podmínky a zvyky (tendry v oblasti životního prostředí, ekologické autobusy) a zejména má výhodu jazykové vybavenosti vzhledem k tomu, že většina zakázek je vypisována v lotyštině.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Základními podnikatelskými normami v Lotyšsku jsou kromě Ústavy (Satversme) především Obchodní zákoník, Občanský zákoník a normy EU.

Od dubna 2021 je v Lotyšsku zřízen speciální Soud pro hospodářské záležitosti, který se zabývá kauzami týkajícími se obchodních sporů i trestnými činy s ekonomickým přesahem. Spory je také možno řešit u rozhodčího soudu při Lotyšské obchodní a průmyslové komoře, případně se obrátit na specializovanou advokátní kancelář. Jednání s úřady a vyřizování příslušných záležitostí bývá někdy zdlouhavé. Nejsou-li do sporu zapojeny subjekty z třetích zemí, je možné pokusit se v první fázi o mimosoudní urovnání v rámci unijního systému SOLVIT.

Podmínky na místním trhu v podstatě plně odpovídají právnímu prostředí EU, slabými stránkami je pracovní právo a korupce, která je spolu s „šedou“ (stínovou) ekonomikou jedním z negativních doprovodných jevů lotyšského podnikatelského prostředí. Konkrétní případy v Lotyšsku prověřuje Úřad pro boj s korupcí – KNAB.

Obecně jsou podmínky v Lotyšsku podobné jako v ČR. Problémy vyplývají především ze skutečnosti, že Lotyšsko je relativně mladou transformující se tržní ekonomikou. Projevují se zde mj. nedostatečné finanční zdroje, zvýšená potřeba investic, ne vždy přehledná situace vzhledem k rychlému vývoji a změnám v legislativě, projevy byrokracie atd. Lotyšská vláda vyvíjí úsilí na odstraňování těchto jevů.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

K cestám do Lotyšska je pro občany ČR nezbytný platný doklad totožnosti – pas (cestovní, služební, diplomatický) nebo platný občanský průkaz. Dítě mladší 15 let musí mít vždy svůj vlastní doklad. Při cestě motorovým vozidlem je nutné mít malý technický průkaz vozidla, řidičský průkaz (nemusí být mezinárodní, platný je i český řidičský průkaz) a doklad o zaplacení povinného ručení. Při cestě služebním vozidlem je nezbytné mít ověřené potvrzení, že firma souhlasí s tím, aby dané vozidlo bylo použito uvedenou osobou k cestě do Lotyšska. Obdobné potvrzení je nutné i v případě, že vozidlo patří jinému majiteli, než který ho k cestě do Lotyšska využije. Mezinárodní očkovací průkaz není k cestám do Lotyšska nezbytný.

Aktuální podmínky cestování do Lotyšska (zejm. s ohledem na specifické úpravy překračování vnějších hranic do Ruska a Běloruska) lze najít na webu [ZÚ Riga](#).

Občan členské země EU může do Lotyšska přicestovat podle platných pravidel volného pohybu osob v rámci EU. Občan ČR má právo požádat o povolení k přechodnému pobytu občana EU, které uděluje Imigrační úřad (výjimky se vztahují na pracovníky na sezónních pracích, zaměstnance v Lotyšsku, kteří žijí v jiné zemi EU, a dále na zájemce o pracovní poměr v Lotyšsku, kteří jej bez povolení k přechodnému pobytu mohou hledat po dobu 6 měsíců). Vyřízení povolení k přechodnému pobytu by mělo být formální záležitostí, tento proces by měl trvat maximálně 1 měsíc. Pro vydání povolení k přechodnému pobytu by měl mít občan potvrzení o registrované nové adrese pobytu u příslušného úřadu, platné dlouhodobé zdravotní pojištění (povinné ze zákona, anebo komerční pojištění do zahraničí) a doklad o příjmech.

Bezpečnostní situace obecně je do jisté míry podobná té v ČR. V Rize jsou kromě vykrádání bytů registrovány případy loupežných přepadení; míra kriminality je všeobecně vyšší než v ČR. Zvláště cizinci se stávají vyhledávanými oběťmi pro neznalost místních poměrů a jazykovou bariéru při případné komunikaci s místními úřady. Více informací najdete na stránce [MZV ČR – Lotyšsko – cestování](#).

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Občané členských zemí EU nemají téměř žádná omezení pro vstup, pobyt a práci v Lotyšsku.

Občané členských zemí EU, kteří chtějí pobývat v Lotyšsku nepřetržitě déle než tři měsíce, se mají zaregistrovat na Úřadu pro občanství a migraci a požádat o registrační osvědčení; tato registrace není nutná po dobu 6 měsíců, pokud občan členské země EU pobývá v Lotyšsku s cílem najít si zaměstnání. Podrobnější informace o podmínkách zaměstnávání pro občany členských zemí EU v angličtině lze získat na stránkách Úřadu pro občanství a migraci – Ārvalstnieku nodarbināšanas juridisko procedūru apraksts.

Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Obecně platí, že první pomoc je poskytována bezplatně jak občanům Lotyšska, tak i cizincům zdarma, ostatní zdravotní péče je za úhradu. I přes existenci Evropské karty zdravotního pojištění se doporučuje mít uzavřené komerční zdravotní pojištění pro cesty do zahraničí s tím, že čeští občané částku za ošetření zaplatí v Lotyšsku hotově a zpětně ji vyúčtují své zdravotní pojišťovně v ČR. Dlouhodobě usazeným občanům ČR se v Lotyšsku doporučuje zaregistrovat se v systému zdravotní péče pomocí formuláře S1 (informace poskytne příslušná zdravotní pojišťovna v ČR). Cizinec zaměstnaný v Lotyšsku (tj. nikoli turista) se může zaregistrovat u místního praktického (rodinného) lékaře. Předtím se doporučuje zjistit, zda lékař je napojený na síť zdravotního pojištění či zda je nutná přímá úhrada za poskytnuté služby.

V případě delších pobytů v přírodě (případně při agroturistice) se doporučuje očkování proti klíšťové encefalitidě – výskyt infikovaných klíšťat v Lotyšsku patří mezi nejvyšší v Evropě.

Léky a jiné zdravotnické pomůcky lze zakoupit v lékárnách (Aptieka), omezený sortiment nabízí také supermarkety a drogerie.

5.9 Veletrhy a akce

Svou prestiž a důvěryhodnost firmy zvýší účastí na místních oborových výstavách a veletrzích, kde nejlépe představí svou značku na trhu. Největšími veletrhy jsou např. Riga Food, Tech-Industry, MedBaltica nebo Furniture & Design Isle, dále pak prezentace pořádané Velvyslanectvím ČR nebo ZK CzechTrade.

Aktuální informace o pořádaných veletrzích je možné nalézt [na webu BTI](#).

Velvyslanectví ČR se snaží české firmy podpořit osobní účastí na veletrzích a na prezentačních a dalších akcích pořádaných v rámci projektů ekonomické diplomacie PROPED. Podpora velvyslanectví může být v Lotyšsku důležitým prvkem, zejména pokud se jednání české firmy s lotyšskými partnery týká významné zakázky. Při jednání se státními úřady, státními nebo velkými podniky je případně možná přítomnost velvyslance nebo ekonomického diplomata.

Řada akcí je též organizována [Zahraniční kanceláří CzechTrade Pobaltí](#), která má v budově velvyslanectví v Rize svou kancelář.

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky

Elizabetes iela 29a, LV-1010 Riga, Lotyšsko/Latvia

Tel.: ústředna (hlasový strom): +371 6733 8179, recepcce: +371 6733 8181

Nouzová linka Konzulárního operačního a informačního centra MZV ČR: +420 222 420 (pouze pro české občany v nouzi)

E-mail: riga@mzv.gov.cz

Ekonomický úsek: Riga.Commerce@mzv.gov.cz

Web: www.mzv.gov.cz/riga

Vedoucí úřadu: Martin Vitek

Diplomatická působnost: diplomatická a konzulární pro Lotyšskou republiku

Provozní hodiny úřadu: pondělí – pátek 08:45–17:15

Zahraniční kancelář CzechTrade Riga

Vedoucí zahraniční kanceláře Nikola Hrušková

Tel.: +371 6728 7306

Mob.: +371 2662 8156

E-mail: nikola.hruskova@czechtrade.gov.cz

Web: www.czechtrade.cz

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

- Mezinárodní telefonní předčísli Lotyšska: +371
- První /zdravotnická/ pomoc: 113 (z pevné linky zdarma) nebo lze volat na číslo integrovaného záchranného systému (i z mobilního telefonu): 112
- Policie: 110 nebo 112 (z pevné linky zdarma)
- Hasiči: 112 (z pevné linky zdarma)
- Informace o tel. číslech: 1188 (v lotyštině, ruštině, angličtině)

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Internetová doména: .lv

Instituce:

- Prezidentská kancelář www.president.lv
- Vláda (s odkazy na ministerstva) latvija.gov.lv
- Parlament www.saeima.lv
- Ministerstvo zahraničních věcí www.mfa.gov.lv
- Ministerstvo hospodářství www.em.gov.lv
- Ministerstvo financí www.fm.gov.lv
- Ministerstvo pro regionální rozvoj a životní prostředí www.varam.gov.lv
- Ministerstvo školství a vědy www.izm.gov.lv
- Ministerstvo kultury www.km.gov.lv
- Ministerstvo sociálních věcí www.lm.gov.lv
- Ministerstvo obrany www.mod.gov.lv
- Ministerstvo dopravy a spojů www.sam.gov.lv
- Ministerstvo zemědělství www.zm.gov.lv
- Ministerstvo zdravotnictví www.vm.gov.lv
- Ministerstvo spravedlnosti www.tm.gov.lv
- Komise finančního a kapitálového trhu www.fktk.lv
- Lotyšská národní banka www.bank.lv
- Statistický úřad www.csb.gov.lv
- Lotyšská investiční a rozvojová agentura www.liaa.lv
- Obchodní rejstřík www.lursoft.lv
- Státní pozemkový úřad www.zemesgramata.lv
- Centrum ochrany práv spotřebitelů www.ptac.gov.lv
- Sociální politika providus.lv
- Lotyšská akademie věd www.lza.lv
- Policie www.vp.gov.lv
- Celní správa www.rs.gov.lv
- Cizinecký a migrační úřad www.pmlp.gov.lv
- Požární a záchranářský sbor www.vugd.gov.lv

Ostatní:

- Info web www.1188.lv
- MHD spoje v Rize www.rigassatiksmes.lv
- Mezinárodní letiště Riga (RIX) www.riga-airport.com